

## ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧИХ ПІДПРИЄМСТВ

**Парій І.В.**

Національний університет «Львівська політехніка»

Без електроенергії неможлива життєдіяльність суспільства, належна організація промисловості. Електроенергія є «артерією» вітчизняної економіки. Разом з тим, процес виробництва електроенергії є складним, і в технології виробництва наявні побічні ефекти у вигляді викидів шкідливих речовин, які негативно впливають на навколишнє середовище.

Основними виробниками електроенергії є енергогенеруючі підприємства (АЕС, ТЕС, ГАЕС, ГЕС), які мають вагомий вплив на екологічну ситуацію місцевості, регіону і країни в цілому. Зокрема, найбільші екологічні наслідки на довкілля Львівської і Вінницької областей дають Добротвірська і Ладижинська ТЕС (таб.1).

За даними Міністерства охорони навколишнього природного середовища [2] в рейтингу екологічно – небезпечних об’єктів ТЕС займають перше місце по Україні після металургійних комбінатів. Причинами такого стану речей є те, що енергогенеруючі підприємства мають негативний вплив на атмосферне повітря (спалювання палива різних видів), захарачення значних площ шлаковими відходами, забруднення річкових вод, а також ряд проблем, які мають вплив на екологічну складову розвитку:

- велика зольність вугілля;
- велика енергоємність виробництва енергії;
- неповне завантаження виробничих потужностей;
- значні витрати на екологічні платежі;
- сезонність споживання електроенергії (літо – найвищий рівень споживання);
- відсутність державних програм модернізації енергогенеруючих підприємств.

Розв’язання проблем енергогенеруючих підприємств в екологічній сфері потребує таких заходів:

- розробка та впровадження маловитратних і ефективних очисних систем для ТЕС;

Таблиця 1 – Динаміка забруднення навколишнього середовища Добротвірською і Ладижинською ТЕС ПАТ «Західенерго» за 2005 – 2010 рр.

Назва забруднюючої речовини	Значення показника забруднення по роках		
	2008	2009	2010
<b>Добротвірська ТЕС ПАТ «Західенерго»</b>			
Речовини у вигляді сусп. тв. частинок	13390,8	9894,9	7680,8
Діоксид азоту	3284,2	2920,5	2384,1
Вуглецю оксид	-	-	141,6
Сірки діоксид	42315,8	35137,3	28995,7
Інші	-	59,2	49,1
<b>Всього, т/ рік</b>	<b>59062,3</b>	<b>48012,09</b>	<b>39251,6</b>
<b>Ладижинська ТЕС ПАТ «Західенерго»</b>			
Діоксид сірки	92033,4	78578,14	62548,5
Окис вуглецю	524,5	485,382	487,5
Тверді речовини	7627,9	6316,885	5558,1
Діоксид азоту	4637,5	5895,821	5882,9
Інші	-	-	-
<b>Всього, т/ рік</b>	<b>104947,1</b>	<b>91402,0</b>	<b>74605,280</b>

Джерело: розроблено на основі даних [1].

- проведення експертиз на відповідність палива проектним вимогам;
- оновлення пилоочисних установок;
- перехід на базові режими роботи енергетичного обладнання.

Енергогенеруючим підприємствам доцільно реалізувати наступні заходи задля зменшення екологічних наслідків на навколишнє середовище:

- зменшення площ по зберіганню відходів (шлак, зола);
- зменшення забруднення річкових вод;
- своєчасна і регулярна виплата екологічних платежів;
- стимулювання серед населення ощадності електроенергії і реалізація концепції демаркетингу;
- зменшення використання невідновлювальних природних ресурсів через впровадження нових ощадних технологій.

Найбільшою проблемою на шляху до розвитку енергогенеруючих підприємств є зношеність основних виробничих фондів, через що спостерігаються значні екологічні наслідки.

1. Екологічний паспорт Львівської та Вінницької областей. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: [www.ekology.lviv.ua](http://www.ekology.lviv.ua).
2. Дані департаменту екологічної безпеки Міністерства охорони навколишнього природного середовища України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: [www.nerc.gov.ua](http://www.nerc.gov.ua).